

Met welke ontwikkelingen en strategische factoren houdt ACM rekening bij toezicht op de ziekenhuiszorg?

Kaart 1

Hoe beoordeelt ACM fusie en samenwerking in de ziekenhuiszorg?

Kaart 2

De Autoriteit Consument en Markt (ACM) ziet toe op mededinging in de zorg in het belang van consumenten. ACM houdt toezicht op zowel zorgaanbieders als zorgverzekeraars. Waar we op deze kaart spreken over 'ziekenhuizen' bedoelen we ziekenhuizen en zelfstandige behandelcentra. Onder 'consumenten' worden zowel patiënten als premiebetalende verzekerden verstaan.

Deze Informatiekaart is gemaakt in opdracht van ACM en tot stand gekomen op basis van literatuuronderzoek en denksessies met medewerkers van ACM. Wij danken hen voor hun denkwerk.

Met welke ontwikkelingen en strategische factoren houdt ACM rekening bij toezicht op de ziekenhuiszorg?

Trends & factoren

Rol

Strategie

Met welke ontwikkelingen en strategische factoren houdt ACM rekening bij toezicht op de ziekenhuiszorg?

Trends & factoren

Rol

Strategie

Met welke trends en factoren in de ziekenhuiszorg houdt ACM rekening?

Op ziekenhuiszorg is het stelsel van gereguleerde marktwerking van toepassing

- De overheid wil met marktwerking de zorg betaalbaar, kwalitatief goed en toegankelijk maken.
- De overheid introduceert steeds meer prikkels en mogelijkheden voor marktwerking.
- Het zorgstelsel kent drie spelers: consumenten, zorgverzekeraars en ziekenhuizen.
- Consumenten kiezen hun zorgverzekeraar en naar welk ziekenhuis zij gaan.
- Zorgverzekeraars en ziekenhuizen onderhandelen over prijs, volume en kwaliteit van zorg.
- Zorgverzekeraars concurreren onderling op premies, (kwaliteit van) aanbod en service.
- Ziekenhuizen concurreren onderling op kwaliteit, service, specialisatie en innovatie.

Consumenten en zorgverzekeraars disciplineren aanbieders van ziekenhuiszorg in toenemende mate

- Steeds meer consumenten kiezen kritisch en bewust voor het ziekenhuis waar ze behandeld worden.
- Consumenten stappen steeds makkelijker over van zorgverzekeraar.
- Zorgverzekeraars kopen steeds scherper in, op prijs en kwaliteit.

Ziekenhuizen concentreren en specialiseren zich in toenemende mate

- Steeds meer beroepsverenigingen stellen minimum kwaliteitsnormen vast.
- Minimum kwaliteitsnormen leiden tot (behoefte aan) specialisatie en concentratie van zorg.
- Het aantal ziekenhuizen daalt, andere partijen betreden de markt, met name zelfstandige behandelcentra.

Met welke ontwikkelingen en strategische factoren houdt ACM rekening bij toezicht op de ziekenhuiszorg?

Trends & factoren

Rol

Strategie

Wat is de specifieke rol van ACM bij toezicht op de ziekenhuiszorg?

ACM ziet toe op mededinging in de zorg in het belang van consumenten

- ACM houdt toezicht op ziekenhuizen, zorgverzekeraars en de interactie tussen hen.
- ACM toetst fusie en samenwerking op behoud van betaalbaarheid, kwaliteit en toegankelijkheid van zorg.
- ACM grijpt in bij fusie of samenwerking tussen ziekenhuizen of zorgverzekeraars die consumenten schaadt.
- ACM treedt op als ziekenhuizen of zorgverzekeraars misbruik maken van hun machtspositie.
- ACM wijst toezichthouders en VWS op onvolkomenheden in de zorg als haar instrumenten ontoereikend zijn.

Met welke ontwikkelingen en strategische factoren houdt ACM rekening bij toezicht op de ziekenhuiszorg?

Trends & factoren

Rol

Strategie

Wat is de algemene strategie van ACM?

ACM stelt de consument centraal

- ACM streeft naar vergroting van de welvaart van consumenten, op korte en lange termijn.
- ACM kijkt bij keuzes voor interventies vooral naar het effect van samenwerking of fusie voor consumenten.

ACM houdt toezicht op markten met als doel dat ze goed functioneren

- ACM toetst fusies, handhaaft het kartelverbod en het verbod op misbruik van machtsposities.
- ACM intervenueert bij concurrentiebeperking die leidt tot schade voor consumenten.
- ACM gaat de dialoog aan met betrokken partijen.

Hoe beoordeelt
ACM fusie
en samenwerking
in de
ziekenhuiszorg?

Uitgangspunten

Ziekenhuizen

Patiënten-
(verenigingen) en
zorgverzekeraars

Hoe beoordeelt ACM fusie en samenwerking in de ziekenhuiszorg?

Uitgangspunten

Ziekenhuizen

Patiënten-(verenigingen) en zorgverzekeraars

Wat zijn de uitgangspunten van ACM?

Voor ACM staan de effecten van fusie en samenwerking voor consumenten centraal

- ACM grijpt bij samenwerking en fusie niet in als de voordelen voor consumenten groter zijn dan de nadelen.

ACM maakt bij de beoordeling inhoudelijk geen onderscheid tussen fusie en samenwerking

- ACM beoordeelt fusie en samenwerking onder gelijke omstandigheden op gelijke wijze met gelijke criteria.
- ACM beoordeelt fusies boven de omzeldrempels altijd expliciet en formeel.

ACM beoordeelt de voordelen van samenwerking of fusie aan de hand van samenhangende criteria

- De voordelen van samenwerking en fusie zijn substantieel, concreet en zeker.
- De voordelen van samenwerking en fusie zijn niet op andere (lichtere) wijze te behalen.
- Na samenwerking of fusie blijft voldoende ruimte over voor concurrentie.

ACM oordeelt als onafhankelijk toezichthouder en baseert zich hierbij op verschillende bronnen

- ACM maakt gebruik van verschillende soorten onderzoek, waaronder cijfermatige analyses.
- ACM betreft zienswijzen van collega-toezichthouders (NZa, IGZ) bij de beoordeling van samenwerking en fusie.
- ACM betreft patiënten(verenigingen) en zorgverzekeraars bij de beoordeling van samenwerking en fusie.
- Voor ACM weegt het oordeel van patiënten(verenigingen) en zorgverzekeraars zwaar.

ACM staat open voor dialoog over fusie- en samenwerkingsinitiatieven

- ACM gaat actief de dialoog aan met ziekenhuizen, zorgverzekeraars en patiënten(verenigingen).
- ACM nodigt betrokken partijen uit om in gesprek te gaan als zij mededingingsproblemen signaleren.
- ACM is bereid om partijen die bezig zijn met samenwerking of fusie 'guidance' te geven.

Hoe beoordeelt ACM fusie en samenwerking in de ziekenhuiszorg?

Uitgangspunten

Ziekenhuizen

Patiënten-
(verenigingen) en
zorgverzekeraars

Wat moeten ziekenhuizen doen bij fusie of samenwerking en wat raadt ACM aan?

Samenwerking

- Ziekenhuizen moeten zelf inschatten hoe voor- en nadelen van samenwerking zich tot elkaar verhouden.
- ACM raadt aan het oordeel van patiënten(verenigingen) en zorgverzekeraars te betrekken bij samenwerking.
- ACM raadt ziekenhuizen aan het oordeel van patiënten(verenigingen) en zorgverzekeraars te documenteren.
- ACM raadt ziekenhuizen aan met haar in gesprek te gaan als zij 'guidance' nodig hebben.

Fusie

- Ziekenhuizen moeten fusievoornemens boven de omzeldrempels vooraf melden en ter toetsing voorleggen.
- ACM raadt ziekenhuizen aan toe te lichten welke voor- en nadelen er voor consumenten zijn.
- ACM raadt ziekenhuizen aan het oordeel van patiënten(verenigingen) en zorgverzekeraars te betrekken bij fusie.
- ACM raadt ziekenhuizen aan het oordeel van patiënten(verenigingen) en zorgverzekeraars te overleggen aan ACM.

Hoe beoordeelt
ACM fusie
en samenwerking
in de
ziekenhuiszorg?

Uitgangspunten

Ziekenhuizen

Patiënten-
(verenigingen) en
zorgverzekeraars

Wat raadt ACM patiënten(verenigingen) en zorgverzekeraars aan bij fusie en samenwerking?

Samenwerking

- ACM raadt patiënten(verenigingen) en zorgverzekeraars aan voor- en nadelen voor patiënten af te wegen.
- ACM raadt patiënten(verenigingen) en zorgverzekeraars aan samenwerking, waarover zij twijfelen, te melden.

Fusie

- ACM raadt patiënten(verenigingen) en zorgverzekeraars aan voor- en nadelen voor patiënten af te wegen.